

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 05-10-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6349/05-10-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 141/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος, στην έδρα της, την 02/10/2012 και ώρα 10:00, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Γρηγόρης Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής. Εξάλλου, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, τα τακτικά μέλη της Αρχής Λεωνίδα Κοτσαλής, Αναστάσιος – Ιωάννης Μεταξάς και Δημ. Μπριόλας, οι οποίοι αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα από τα προαναφερόμενα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής. Στη συνεδρίαση παρέστη, με εντολή του Προέδρου, ο Δημήτρης Ζωγραφόπουλος, Δικηγόρος (ΔΝ) – Νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Υποβλήθηκε στην Αρχή από την αρμόδια υπηρεσία του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, ως υπευθύνου επεξεργασίας, η υπ' αρ. πρωτ..../...-01-2012 (και υπ' αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/304/17-01-2012) αίτηση (και τα συνημμένα σε αυτή έγγραφα), με την οποία ζητείται από την Αρχή όπως χορηγήσει την απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα άδεια επεξεργασίας

ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τη διαβίβαση στην αιτούσα τρίτη Α αντιγράφων ιατρικών πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, που τηρούνται στα αρχεία του, και αφορούν τη Β και τη Γ, οι οποίες έχουν νοσηλευτεί στο εν λόγω νοσοκομείο. Η αιτούσα τρίτη Α ζητεί όπως της διαβιβασθούν από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής ιατρική βεβαίωση ή ιατρικό πιστοποιητικό σχετικά με την κατάσταση της υγείας, αφενός, της μητέρας της Β και, αφετέρου, της αδελφής της Γ και τη νοσηλεία αυτών στο εν λόγω νοσοκομείο για δικαστική χρήση και, ειδικότερα, για την επίκλησή τους ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων για την άσκηση και συζήτηση αίτησης με αντικείμενο τη θέση τους σε δικαστική συμπαράσταση.

Μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή και του βοηθού εισηγητή, ο οποίος στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

Η Αρχή,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα,

επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε΄) και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ΄) του Ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών»*, στη δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»*.

4. Επειδή, με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. αντί πολλών ιδίως τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, επιπλέον, το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι *«εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς»*.

6. Επειδή, οι διατάξεις των άρθρων 14, σχετικά με την τήρηση των ιατρικών αρχείων, 5 παρ. 3, σχετικά με την έκδοση των ιατρικών πιστοποιητικών και γνωματεύσεων, και 13, σχετικά με την άρση του ιατρικού απορρήτου, του Ν. 3418/2005 για τον *Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας* δεν καθιερώνουν απόλυτη

προστασία του ιατρικού απορρήτου και επιφυλάσσουν την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2472/1997 κατά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα., προβλέπουν δε την κατ' εξαίρεση χορήγηση ιατρικών πιστοποιητικών σε τρίτο πρόσωπο, εφόσον έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει και τις προϋποθέσεις άρσης του ιατρικού απορρήτου.

7. Επειδή, το άρθρο 1666 ΑΚ ορίζει, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «Σε δικαστική συμπαράσταση υποβάλλεται ο ενήλικος: 1. Όταν λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή λόγω σωματικής αναπηρίας αδυνατεί εν όλω ή εν μέρει να φροντίζει μόνος για τις υποθέσεις του. 2. Όταν, λόγω ασωτίας, τοξικομανίας ή αλκοολισμού, εκθέτει στον κίνδυνο της στέρησης τον εαυτό του, το σύζυγό του, τους κατιόντες του ή τους ανιόντες του. (...)». Το άρθρο 1667 ΑΚ ορίζει ότι: «Η υποβολή στη δικαστική συμπαράσταση αποφασίζεται από το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση του ίδιου του πάσχοντος ή του συζύγου του, εφόσον υπάρχει έγγαμη συμβίωση, ή των γονέων ή τέκνων του ή του εισαγγελέα ή και αυτεπαγγέλτως. Στην περίπτωση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 1666, την αίτηση μπορεί να υποβάλει και ο επίτροπος του ανηλίκου. Όταν το πρόσωπο πάσχει αποκλειστικά από σωματική αναπηρία, το δικαστήριο αποφασίζει μόνο ύστερα από αίτηση του ίδιου». Το άρθρο 1672 ΑΚ ορίζει ότι: «Το δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, πριν ή και μετά την έναρξη της διαδικασίας για την υποβολή ενός προσώπου σε δικαστική συμπαράσταση, να διορίσει, με αίτηση ενός από τα πρόσωπα του άρθρου 1667 ή και αυτεπαγγέλτως προσωρινό δικαστικό συμπαραστάτη. Η εξουσία του περιλαμβάνει κάθε ασφαλιστικό μέτρο απαραίτητο για να αποφευχθεί σοβαρός κίνδυνος για το πρόσωπο ή την περιουσία του συμπαραστατέου. Για το διάστημα από τη δημοσίευση της απόφασης έως την τελεσιδικία της, ο διορισμός προσωρινού δικαστικού συμπαραστάτη είναι υποχρεωτικός». Το άρθρο 1680 ΑΚ ορίζει ότι: «Το δικαστήριο μπορεί να αναθέτει στον δικαστικό συμπαραστάτη εν όλω ή εν μέρει και την επιμέλεια του προσώπου του συμπαραστατουμένου. Κατά την άσκηση της επιμέλειας, ο δικαστικός συμπαραστάτης οφείλει να διαμορφώνει μόνος του τις προσωπικές του σχέσεις, εφόσον του το επιτρέπει η κατάστασή του».

8. Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η αιτούσα τρίτη Α ζητεί όπως της διαβιβασθούν από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, ιατρική βεβαίωση ή ιατρικό πιστοποιητικό σχετικά με την κατάσταση της υγείας αφενός, της μητέρας της Β και, αφετέρου, της αδελφής της Γ, οι οποίες έχουν νοσηλευτεί στο εν λόγω νοσοκομείο, για δικαστική χρήση και, ειδικότερα, για την επίκλησή τους ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων

στο πλαίσιο αίτησης, που πρόκειται να ασκήσει και για τη θέση τους σε δικαστική συμπαράσταση και, στη συνέχεια, τη συζήτησή της. Η Β και η κόρη της Γ έχουν εκδηλώσει ψυχικές διαταραχές, για τις οποίες εξετάστηκαν και νοσηλεύτηκαν στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής. Η αιτούσα τρίτη ισχυρίζεται ότι λόγω των ψυχικών αυτών διαταραχών αδυνατούν να φροντίζουν μόνες για τις υποθέσεις τους και είναι αναγκαία η θέση τους σε δικαστική συμπαράσταση, την οποία πρόκειται να επιδιώξει ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 1666επ. και 1672 επ. ΑΚ.

9. Επειδή, οι ως άνω ζητηθείσες από την αιτούσα τρίτη Α πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή, τη διάγνωση, τη νοσηλεία και την εν γένει κατάσταση της υγείας της Β και της Γ συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 στοιχ. (β΄) του Ν. 2472/1997, καθόσον αφορούν την υγεία τους.

10. Επειδή, ο σκοπός επεξεργασίας, τον οποίο προβάλλει η αιτούσα Α για τη διαβίβαση στην ίδια των προαναφερομένων πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση της υγείας της μητέρας της και της αδελφής της συνίσταται στην ανάγκη αναγνώρισης, άσκησης και υπεράσπισης των νομίμων δικαιωμάτων των ιδίων και, υπό την έννοια αυτή, καταρχήν ερείδεται στις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2 στοιχ. (γ΄) και 4 παρ. 1 στοιχ. (α΄) του Ν. 2472/1997 (Βλ., ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 57/2011, 93/2011, 58/2011, 15/2012 και 68/2012).

Περαιτέρω, προκειμένου να πληρούνται η αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων, ενόψει του προβαλλόμενου από την αιτούσα σκοπού επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. (β΄) του Ν. 2472/1997, λαμβανομένων υπόψη του συγγενικού τους δεσμού και της ανάγκης άσκησης αίτησης θέσεως τους σε δικαστική συμπαράσταση και απόδειξης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της ιστορικής βάσης αυτής, δηλαδή ότι η Β και η Γ, εξαιτίας των ψυχικών τους διαταραχών, που θα αναφέρονται στο ιατρικό πιστοποιητικό, αδυνατούν εν όλω ή εν μέρει να φροντίζουν μόνες για τις υποθέσεις τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 1666 ΑΚ, αρκεί η χορήγηση από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, στην αιτούσα, ιατρικού πιστοποιητικού ή ιατρικής γνωμάτευσης που θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την αιτία εισαγωγής και νοσηλείας της Β και της Γ στο εν λόγω νοσοκομείο, το διάστημα αυτής και την αγωγή που ακολουθήθηκε (Πρβλ. άρθρο 14 παρ. 2 του Ν. 3418/2005).

11. Επειδή, για τη νομιμότητα της διαβίβασης των προαναφερομένων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Β και της Γ στην Α, το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, υποχρεούται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997, να ενημερώσει τη Β και τη Γ, εφόσον – κατά ιατρική εκτίμηση – αυτές έχουν την ικανότητα να αντιληφθούν την έννοια και τις συνέπειες της διαβίβασης αυτής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Παρέχει στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, την άδεια να χορηγήσει στην αιτούσα τρίτη Α τα ως άνω ζητηθέντα από την ίδια ιατρικό πιστοποιητικό ή ιατρική γνωμάτευση που θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την αιτία εισαγωγής και νοσηλείας της μητέρας της, Β, και της αδελφής της, Γ, στο εν λόγω νοσοκομείο, τη διάρκεια αυτής καθώς και την αγωγή που ακολουθήθηκε, για το σκοπό της θέσης αυτών σε δικαστική συμπαράσταση. Το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής θα χορηγήσει, επίσης, στην αιτούσα τρίτη βεβαίωση, στην οποία θα αναγράφεται ότι τα προαναφερόμενα έγγραφα της χορηγούνται προκειμένου να προσκομιστούν αποκλειστικά ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων και διοικητικών αρχών για τον ως άνω προβαλλόμενο από την ίδια σκοπό.

2) Το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής ως υπεύθυνος επεξεργασίας, υποχρεούται να ενημερώσει τη Β και τη Γ, πριν από τη διαβίβαση των προαναφερομένων δεδομένων της στην αιτούσα τρίτη Α, εφόσον – κατά ιατρική εκτίμηση – αυτές έχουν την ικανότητα να αντιληφθούν την έννοια και τις συνέπειες της διαβίβασης αυτής.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Η Γραμματέας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου